

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Családdal a jövőért

Az igényes szeretet a család szilárd alapja

► 4. oldal

Szolgálatra szentelve

A Szombathelyi Egyházmegye leendő diakónusainak gondolatai

► 8. oldal

Példakép(p) fiataloknak

Várják a fiatalokat a madridi világtalálkozóra

► 10. oldal

IV. ÉVFOLYAM 5. SZÁM – 2011. MÁJUS – ÁRA: 100 FT

VEZÉRCIKK

Elfogadni a meghívást

Horváth István Sándor

Boldog II. János Pál pápa ajándéknak és titoknak nevezte a hivatást. Isten ajándékának és Isten titkának. A pap személye ajándék Istentől a hívő nép számára. Húsvét 4. vasárnapján tartjuk a Papi Hívások Világnapját. Ennek kapcsán szeretnék néhány gondolatot megosztani a fiatalokkal.

Mindazok számára, akik azt érzik, hogy Isten szereteténél nincs nagyobb ajándék, s akik szívében megfordult a gondolat, hogy Isten többet vár tőlük, a papságra hívja őket, és azoknak, akik készek arra, hogy odaadják életüket és az Úrnak szolgáljanak, emlékezetébe idézem Boldog II. János Pál szavait: „*Ne féljetelek elfogadni a meghívást!*”

Fiatalok, ne féljetelek meghallani Isten hívó szavát! Ne féljetelek igent mondani erre a hívásra! Ne féljetelek egészen odaadni életeteket az Egyház és az emberek szolgálatára! Ne féljetelek elfogadni a papság ajándékát! Ne féljetelek, mert Krisztus veletek lesz papi szolgálatotok minden napján! Ha elfogadjátok a papi hivatást, a ti kezetek között válik jelenvalóvá Szent Teste és Vére, amikor a szentmiseáldozatot bemutatjátok az ő nevében. Krisztus eszközeivé váltok, amikor a szentségek kiszolgáltatásakor Isten kegyelmét közvetítitek az embereknek. A ti hangotokon és szavaitokon keresztül Krisztus fogja tanítani az embereket. A ti kezeteket akarja felhasználni, hogy az irgalmasság jócselekedeteit megvalósítsa a világban. Ha igent mondatok Jézus hívására, ti magatok is ajándékká váltok az Egyház és az emberek számára. Ne féljetelek tehát nagylelkűen válaszolni Isten meghívó szeretetére! Az Egyház szaván keresztül maga Krisztus hív benneteket: Jöjj, kövess engem!

Egészen a tiéd, Mária

Boldog II. János Pál pápa

Ó, kegyelmek Úrnője, fordítsd szemedet e népre, amely századok óta hűséges hozzád és a te Fiadhoz! Tekints e nemzetre, amely reményét mindig a te anyai szeretetedbe vetette.

Tekints reánk irgalmas szemeddel, és nyerd el gyermekeidnek azt, amire a leginkább szükségük van.

Nyisd meg a gazdagok szívét a szegények és szenvedők szükségletei iránt.

Add, hogy a munkanélküliek munkaadóra találjanak.

Segítsd a hajléktalanokat, hogy otthonra találjanak.

Adj a családoknak minden nehézséget legyőző szeretetet.

A fiataloknak nyiss utat és távlatot a jövőbe.

Oltalmazó palástodat terjeszd ki a kicsinyekre,

hogy meg ne botránkoztassák őket.

A szerzetes közösségeket éltesd a hit, remény és a szeretet kegyelmével.

Segítsd a papokat, hogy Fiad nyomában járjanak, és ajánlják föl életüket mindennap a bárányokért.

Esdd ki a püspököknek a Szentlélek világosságát,

hogy itt a Földön az Egyházat egyetlen és egyenes úton vezessék Fiad országa felé.

Szentséges Szűzanya, kálváriai asszonyunk, esdd ki számomra is a testi és lelki erőt, hogy mindvégig teljesíteni tudjam a küldetést, amit a Föltámadott bízott rám.

Reád bízom életem és szolgálatom minden gyümölcsét,

rád bízom az Egyház sorsát,

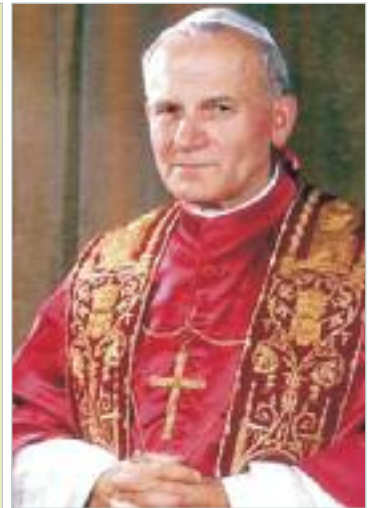
rád bízom nemzetemet,

tebened bízom és újra kinyilvánítom neked:

Egészen a tiéd, Mária!

Egészen a tiéd.

Ámen.

LITURGIA

Ünnepeink és emléknapijaink

A magyar naptár sajátos ünnepei

Ipacs Bence

Márciusi és áprilisi számunkban összegyűjtöttük mindazokat a magyar, illetve a magyarsággal kapcsolatba került szenteket, akiket idehaza vagy a világegyházban ünneplünk. A következőkben a magyar naptárra tekintve azokat a szenteket keressük, akiknek bár nem volt különösebb kapcsolata a magyar földdel, mégis helyet kaptak saját naptárunkban. Ők az általános naptárban nem szerepelnek, de hozzánk közel állnak annyira, hogy megemlékezzünk róluk.

A naptári év első ilyen szentje, január 15-én Remete Szent Pál. A 3. századi keresztényüldözések idején az egyiptomi Théba városának hegyei közé menekült, és ott élt az emberektől távol, elmélkedésben és önmegtagadásban. Az egyetlen magyar eredetű férfi szerzetesrend, az Esztergomi Boldog Özséb által alapított pálos rend tőle nyerte nevét. A pálosok hivatalos neve ugyanis: Szent Pál Első Remete Szerzeteseinek Rendje.

A következő a sorban Soubirous Szent Mária Bernadett szűz, a lourdes-i jelenések tanúja. Április 16-i emléknapija minden bizonnyal magyar népünk máriás lelkülete, s különösen is a Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária iránti tisztelete miatt került be ünnepeink közé.

Május 4-e Szent Flórián emléknapija a magyar kalendáriumban. A 304-ben vértanú halált halt katona tisztelete főként Bajorországban, Ausztriában és Magyarországon terjedt el. Kiváltképpen a tűzvész és az árvíz ellen kérjük segítségét.

Közép-Európa számos hídján látható egy mutatóujját ajkára tevő pap szobra. A hidak szentje és a gyónási titok vértanúja ő, Nepomuki Szent János. Csehország védőszentjének ünnepe a többi környező országéhoz hasonlóan a hazai naptárba is bekerült, május 16-ára.

A magyar kalendárium sajátos szentjeinek sorát egy pápa zárja: Boldog XI. Ince (emléknapija augusztus 13-a). Hazánk török iga alóli felszabadításában nagy érdeme volt. Buda visszafoglalásának napját (1686. szeptember 2.) Szent István királyunk tiszteletére az egész Egyházban ünneppé tette. A budai várban 1936-ban szobrot állítottak róla. Idén emlékezzünk meg születésének 400. évfordulójáról.

A fenti címhez kívánkozik még egy különlegesség a magyar naptárban: május 30-án Szent István király ereklyéinek átvitelére emlékezzünk, azaz a szent jobb iránti tiszteletünket fejezzük ki ezen a napon.

PÉLDAKÉP

Casciai Szent Rita

Déri Péter

A hagyomány szerint Szent Rita az egészen kilátástalannak tűnő helyzetekben is képes segíteni, ezért a „*lehetetlenségek szentjének*” is szokták nevezni. Vajon hogyan érdemelte ki ezt a címet „*Umbria gyöngye*”, ahogy XIII. Leó pápa 1900-ban nevezte Ritát szentté avatásakor?

Már a születése is erre utal, hiszen idős szülei hosszú várakozás után kapták ajándékba a jó Istentől kislányukat, akit féltve neveltek és őriztek szeretetben és imádságos, vallásos légkörben, ugyanakkor nagy szegénységben. Már gyermekkorában többször érzett a szívében hívást arra, hogy apáca legyen. Szeretett elvonulni, magányosan imádkozni és játszani, de ez a vágya nem válhatott valóra, hiszen szülei – valószínűleg szegénységük miatt – férjhez adták egy gazdag fiatalemberhez, aki a kortársak szerint vad és erőszakos ember volt.

Tízennyolc évig voltak házások, amelynek a nagy részében szinte csak szenvedés jutott Ritának osztályrészül, hiszen iszákos férje rendszeresen ütötte-verte, hűtlen volt hozzá, sokszor részegen vitték haza és ilyenkor a legelképezhetőbb dolgokat művelte. Rita azonban nem menekült el, nem fontolgatta a szökést és a válást. Imádkozott, remélt, hitt és gondozta a férjét, amikor részegen hazavitték. Ez az önfeláldozó élet 15 év után azonban meghozta az eredményt, a férj megtért. Ennek nemcsak Rita és a gyermekek örültek, hanem az egész falu, Roccaporena is, mert a férj összeférhetetlensége miatt sokat szenvedett a pártoskodástól és viszálykodástól. Ez a megtérés sajnos elég későn jött, mert az évek alatt annyi ellenséget szerzett magának, hogy hamarosan megölték.

Rita nem sokkal korábban gyászolta el szüleit, majd a férjét temette el, így rá ma-

radt a családi gazdaság vezetése. Pár hónap múlva a jó Isten mindkét fiát magához szólította, ezek után Rita teljesen egyedül maradt. Elhatározta, hogy teljesíti ifjúkori vágyát, és szerzetes lesz. Ez azonban nem ment olyan könnyen, hiszen a Casciai Mária Magdolna ágostonos kolostor vezetője nem vette fel háromszori próbálkozás után sem a rendbe. Ritának maradt megint csak a buzgón végzett imádság, áldozatvállalás és böjt, ami meghallgatásra talált 1407-ben, amikor hosszú idő után mégiscsak felvették az apácák közé. Negyven évig élt a kolostorban engedelmességben, türelemben, elmélyült imádságban és teljes Istennek szenteltségben. Az Úr Jézus ezt az áldozatos életet azzal jutalmazta meg, hogy mindenki elismeréssel volt Rita iránt, és már életében szentként tisztelték. A jó Isten még azzal is megmutatta nagy szeretetét iránta, hogy a teste romlatlanul megmaradt mind a mai napig. A Család Évében különösen is imádkozzunk hozzá, hogy vegye oltalmába a nehéz házasságban élőket. Segítsen nekik hinni, kitartani és imádkozni, hogy a rossz útra tért családtag mihamarabb visszataláljon a helyes útra.

Közbenjárást kérő ima Szent Ritához

Szent Rita, isteni csodákkal kiténtetve. Te részesültél abban a ritka kegyelemben, hogy kétségbeejtő helyzetekben különleges szószólónk és segítőnk vagy. Erős bizalommal térdelek előtted, együttérző szeretetedre hagyatkozva, hogy segítségedet kérjem jelen nagy szükségemben. Légy részvétellel irántam. Gyarló imámat vidd Isten trónja elé, és buzgó közbenjárásod által nyerj meghallgatást kérésemben. Járj közben értem Jézus Szent-séges Szívénél. Ígérem, hogy egész életem hirdetni fogja az Úr hozzánk lehajló, minket át-ölelő szeretetét és a te közbenjáró jószágodat. Szent Rita! Te csodálatosan részesültél Urunk Jézus Krisztus kinszenvedésében. Közbenjárásod által nyerd meg nekem, hogy az élet szenvedéseit megadással viseljem, és pártfogolj minden szükségemben. Ámen.

Az Egyház és a Szentírás tanítása az anyaságról

Egy pillanat alatt megváltozik a nő élete, ha megtudja, édesanya lesz, lett. Már nem rohan, megfontolt, kiegyensúlyozott, helyrebillen benne a világ rendje. Az édesanya mindenét odaadta, s adja azóta is: táplál, ölel, int, félt, ért, meghallgat, szóra bír, dacol, megold. Ha már nincs velünk, akkor is tudjuk jól, mit tenne, mit gondolna, mit mondana. Felelősség, áldozatvállalás, lemondás, aggódás, feltétel nélküli szeretet – mit mond a Katolikus Egyház illetve a Szentírás az anyaságról?

A Magyar Katolikus Lexikon szerint az anya (lat. mater) „szoros értelemben az élet továbbadója, a nő, aki gyermeket szült és nevel”. A Boldogságos Szűz Mária az az anya, akinek az ivadéka széttiporja a kígyó fejét (Ter 3,15). Isten kegyelme, amely Sára, Anna, Erzsébet meddőségét legyőzte, benne az anyaság természetfölötti formáját teremtetete meg: szűzen lett anya. Nemcsak Jézus, hanem az Egyház és mindannyiunk anyja is. Az ő anyasága istengyermekségünk és fogadott fiúságunk alapja, s a szűzi Egyház anyaságának előképe.

A Zsoltárok könyvében azt olvashatjuk, hogy a gyermek Isten ajándéka. Az anyai szeretet pedig egy különleges szeretet, hiszen jellemzi a gyermekről való gondoskodás, a gyermek ellátása, ölelése, simogatása. Az anyának szeretnie kell gyermekét a Biblia szerint, hogy ne érje gyalázat. (Tít 2,4-5)

Nézzük, mit találunk még az anyákról, az anyai hivatásról a Bibliában!

Mózes könyvében olvashatjuk, hogy az anya bármikor elérhető, a nap minden szakában, legyen reggel, dél vagy este. Az édesanya gyermekével együtt éli meg életét, fontos a közös cselekvés, beszélgetés, gondolkodás. (MTörv 6,6-7)

A Zsoltárok könyve azt írja, az anya tanítja gyermekének a Szentírást, illetve a bibliai világnézetet. Az édesanya segíti gyermekét, hogy felfedezze a kegyelmi ajándékokat. Az Istennek tetsző életet példázza az édesanya, példáját követi a gyermek – olvas-

hatjuk a Példabeszédek valamint a Zsoltárok könyvében. (Zsolt 78, 6-7)

Nem kötelessége minden asszonynak, hogy gyermeket vállaljon, de akit az Úr megáld az anyasággal, annak ezt a felelősséget nagyon komolyan kell vennie. Az anyaszerepnek fejlődnie, változnia kell, de az édesanya szeretetének, gondviselésének, bátorításának soha sem szabad megszűnnie. Az anyaság nem önmagában szent, hanem azért, mert szent dolog van rábízva: a szabadon ajándékozott szeretetre meghívott ember.

Az anyában ismeri meg az ember Isten úgynevezett megelőző szeretetét (Jn 4,10. 19), mert az anya világra hozza gyermekét, szereti és érte él, mielőtt még tudná, hogy mi lesz a gyermekéből. „Ez a feltétel nélküli szeretet az emberi méltóság igazi alapja” – írja a Magyar Katolikus Lexikon.

Vajon mit ért meg mindebből a még „csak” nő a XXI. század elején? Mire van szüksége ahhoz, hogy élete teljes legyen? A gyermek teszi életét boldoggá? Vagy inkább a karrier?

Észre tudjuk-e venni a gyermekáldásban Isten áldását? Hiszen az egyre ritkábban használt szóban – gyermekáldás – benne van az áldás. Imádkozzunk azért, hogy a köznapi gondolkodásból egyre inkább eltűnő isteni gyermekáldás valóban azt jelentse, hogy a gyermek Isten áldása, ajándéka számunkra. Imádkozzunk a várandós anyákért, édesanyákért!

RÖVID HÍREK

Juliusz Janusz apostoli nuncius, aki 1990-től tanácsosként, majd 2003-tól nunciusként dolgozott Magyarországon, elbúcsúzott hazánktól. Az itt eltöltött idő alatt arra törekedett, hogy minél több emberhez eljusson a plébániák illetve a püspökök látogatása által. Másik célja volt, hogy megvédje a magyar kormány és a Szentszék közötti megállapodásokat. Búcsúbeszédében úgy fogalmazott: „Továbbra is közel leszek hozzátok, nemcsak földrajzi értelemben Ljubljánában, hanem főként a Szlovéniában szép számmal élő magyarokért végzett szolgálattal. Azt mondják, minden út Rómába vezet. Az én esetemben Szlovéniából a hazámba, Lengyelországba vezető utak éppen magyar földön vezetnek majd keresztül. Nem fogom elfelejteni, hogy ismétlem majd Himnuszotok szavait Isten, áldd meg a magyart, és folyamatosan kérem Magna Domina Hungarorum, a Magyarok Nagyasszonyát: ne felejtkezzél el szegény magyarokról.”

Nagyszámú hívő és számos magas rangú egyházi személy előtt, ünnepi szentmise keretében iktatták be hivatalába Udvardy György püspököt a pécsi székesegyházban április 25-én, húsvét hétfőn. A kinevező okiratot Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius olvasta fel. A Püspöki Kar nevében köszöntést mondott Erdő Péter bíboros, az MKPK elnöke, a pásztorbotot a távozó apostoli kormányzó, dr. Veres András megyéspüspök úr adta át.

Egyre csökkenő népesség, egyre kevesebb misére járó hívő, üres padosok, alig használt templomok – ez az egyik legnagyobb probléma mostanság Németország tartományaiban. Főleg délen rossz a helyzet, ahol arra is akad példa, hogy egy négy településből álló egyházközségnek mindössze kétszáz aktív hívője van. Az általuk fizetett hozzájárulásból nem lehet fenntartani a templomokat, ezért azt szorgalmazzák, hogy egyre több templom legyen része egyes zárandok útvonalaknak. A szakemberek azt is javasolják a településeknek, hogy reklámozzák községeiket, mégpedig a megnyugvásnak, a meditációnak lehetőséget biztosító helyként, így templomaikat is többen fogják felkeresni.

Családdal a jövőért – a család az Egyház útja

A család és az igényes szeretet

Bodorkós Imre

Boldog II. János Pál pápa a családok-hoz írt levelében a szeretethimnuszról (1Kor 13) is elmélkedik. A szeretet tulajdonságainak felsorolása mellett nagyon fontos megállapítást is tesz. A szeretetet igényesnek nevezi.

Az egykori Péter-utód tanítása szerint a szeretet szépsége ebben áll: ha igényes, akkor lesz igaz java az embernek, és sugárzik át másokra is. A szeretet akkor igaz, ha megteremti a személy és a közösség javát, megteremti, és azt odaajándékozza másoknak. Az igényes szeretet a család szilárd alapja. Az igényes szeretetben a világ Üdvözítőjének és az ember Megváltójának hatalmas ereje működik. A nem igényes szeretetből fakadhat az egoizmus, az önzés; a „szabad szerelem” nézete, a haszonelvűségre épülő, helytelenül értelmezett szabadság.

Az igényesen megélt szeretet teszi harmonikussá a házasságot. A házastársak egymásnak nem valamit, a minimálisan adható, a csak kényszerűnek tekintett kötelességre épült akarják adni; ha helyes a kapcsolatuk, akkor azt keresik, hogyan tudnák a legmagasabb fokon, a legőszintebben, a

legigényesebben kifejezni azt, ami sokszor szavakba sem önthető.

A házasság ápolása, a döntés állandó megújítása és gazdagítása – tartják az emberi lélekkel foglalkozó szakemberek – megköveteli azt, hogy az emberi személy a megnyilvánulásaiban ne valamit, hanem önmagát adja. A szentségi házasság kegyelmével gazdagított kapcsolat egy nagyon fontos értéktöbbletet tartalmaz: az isteni szeretet hatékony jelenlétét. A szentségi házasság ezért kell, hogy alapvető fontossággal legyen jelen a keresztény emberek életében, mert egy emberileg megvalósíthatatlan, magasrendű kincs értékének örvendezhet az ember.

A házastársi szeretet a szentségi házasságban nem emberi erőfeszítések gyümölcse lesz, hanem az Isten megszólítására adott nagyszerű válasz által gazdagodik. A szentségi házasság transzcendens, azaz mintegy túllép az emberi kereteken. Az igényes szeretet elsőrendű indoka tehát ebben fedezhető fel. A szentségi házasságra alapuló család is elnyeri a kegyelem rendjén alapuló, igényesen megélt szeretet gyümölcseit, értéktöbbletét.

Ha a kapcsolat nem a szeretet igényességén alapul, egyértelműen jelentkezik a fogyatkozás, az önző emberi vágyak következményei is megjelennek, diszharmoniót, a személyek kapcsolatának kiüresedését is eredményezheti ez a magatartás.

A nagy pápa azt a fontos tényt is kiemeli, hogy az igényesen megélt szeretet gyógyító erővel is rendelkezik, amikor egy házaspár és egy család megtapasztalja, a bűnök által megterhelt élethelyzetek, a helytelen döntések, az Istentől eltávolodott életvitelük következményeit. A lelki megújulás, az újrakezdés lelki energiája az Istennel való kiengesztelődésben fedezhető fel. A megtisztult szívű házastársak, családtagok az igényes szeretet útján járva Istennel kötött szövetségük megújulásának, kibontakozásának, szépségének örvendezhetnek.

Az élet szolgálatában – 3. rész

Egy édesanya, aki meghal, amikor életet ad (Ter 35,16-20)

Dr. Gyürki László

Ráchel szüléskor halt meg. Az elbeszélés eléggé egyszerű, drámai és természetes. Az anya halála fia születésekor olyan esemény, ami meg szokott történni és nem volt ritka abban az időben. A Biblia két esetet örökít meg: a szülő asszony meghal, amikor megtudja, hogy a szövetség ládáját a filiszteusok elzárkányolták és férje is meghalt a csatában (1 Sám 4,19-22). Ráchel halálánál nincs magyarázat. Ő meghalt, mert fia született. Ez a búzaszem, amely a földbe hull, előjátéka a nagy húsvéti misztériumnak.

Ráchelnek nem volt gyermeke, és szenvedett emiatt. „Adj nekem gyermeket, különben meghalok!” – mondta férjének (Ter 30,1). Isten meghallgatta kérését, megnyitotta méhét és József anyja lett. Második fia születésekor Ráchel meghalt. A termékenység, amit Isten adott neki, halálba vitte. Néhány titokzatos és paradox dolog van ebben.

Ráchel egy kissé jele annak, ami Izrael történetét kíséri. Terméketlenség és termékenység, halál és élet, sötétség és világosság, reménytelenség és remény, szomorúság és

öröm váltakozott ennek a népnek az életében.

Ugyanabban a cselekedetben, ugyanabban az asszonyban látjuk a misztérium két arcát. Magukban a fiúkban, akik a halál és az élet jelei, szemlélhetjük mindezt. A „Ben Oni”, Gyötrelem fia (így nevezi gyermekét a vajdó Ráchel), Benjamin lesz (így nevezi a gyermeket Jákob, az apa), aminek jelentése „Jobbom fia, erőm fia”. Ráchel halála termékeny halál, olyan halál, amely életet szül, szomorúság, amely erőt teremt.

Ráchel sírja, amelyet ma a szentföldi zarándokok meglátogathat, Betlehem előtt van. Az élet emléke ez, amely a halálból származik. Vannak emlékművek a világon a meg nem született gyermekeknek, akiket megfojtott az önzés szüleik részéről. Itt éppen ellenkezőleg, egy emléket találunk, egy anya emlékművét, aki engedte megszületni és növekedni az életet, miközben feláldozta saját életét.

Több évszázaddal Ráchel halála után ez a sír ihlette Jeremiás következő sorait: „Jajszó hallatszék Rámában, sírás és keserves jajgatás:

Jákob találkozik Ráchellel

Ráchel siratja fiait, és nem akar vigasztalódni fiaim miatt, hiszen már nincsenek többé.” (Jer 31,15). Utalás a nép tragédiájára, amikor Babilonba hurcolják. Ráchel sírjából származott Jeremiás számára egy anyának a siralma, aki látja gyermekei szenvedését, akiknek ő adott életet. Máté evangélista is idézi a siralmakat az ártatlanul legyilkolt gyermekekkel kapcsolatban (Mt 2,18).

Ráchel az anya, aki sirat minden gyermeket, aki meghalt. A sír, amely ma is az Efrata felé vezető út mellett áll, az anya jele, aki szereti az életet és minden áron akarja azt. Jele az anyának, aki sír és tiltakozik minden megölt, elnyomott, értéktelenné tett élet ellen, s teszi ezt egészen napjainkig.

Család és munka

Nagy Gábor és Vecsei Alexandra

Napjainkban Magyarország lakosság-száma 10 millió alá csökkent. Sokféle tényezővel magyarázhatjuk e szomorú jelenséget, de tény hogy mai rohanó világunkban a fiatalok a karrierjük építése miatt könnyen mondanak le a gyermekvállalásról, családalapításról.

Régebben az ideális családmódel úgy nézett ki, hogy az apa dolgozott, az anya pedig mai szóval élve háztartásbeliként otthon nevelte a gyerekeket, vezette a háztartást. Ahogy változott a világ és kialakult a versenyhelyzet, egyre jobban rákényszerültek az anyák is, hogy elmenjenek dolgozni. A gyermekek mellől a védelmet nyújtó „*tyúk-anya*” plusz feladatot kényszerült vállalni, ennek következtében fáradtabb lett, kevesebb időt tudott gyermekeivel tölteni. Az apák, ha nem vették ki részüket a ház körüli munkából, akkor nem értették, hogy vajon miért nincs időben meleg vacsora az asztalon, miért nem olyan kedves feleségük, mint amilyen régen volt. A legrosszabb viszont az, hogy megjelentek az utcákon az úgynevezett „*kulcsos*” gyerekek, akik egyedül mennek el reggel az iskolába, majd szintén egyedül térnek haza az üres lakásba, ahol jó esetben csak az esti vacsoránál látják szüleiket.

Az embereknek át kellett értelmezniük a családdal kapcsolatos felfogásukat, a feladatokat egyenlő mértékben kellett megosztaniuk, hogy a családi harmónia ne sérüljön.

Akik nem készülnek fel kellőképpen a családi életre, azok valószínűleg a dolgok könnyebbik végét próbálják megragadni: hiszen sokkal könnyebb kijelenteni, hogy

azért nem vállalunk gyermeket, mert a munkánk mellett nincs rá időnk, hogy felneveljük őket. Először megteremtjük a biztos anyagi hátteret, és majd utána vállalunk egyet vagy kettőt.

Honnan tudhatjuk, hogy mennyi idő alatt lehet megteremteni a biztos hátteret? Nem félünk attól, ha túl sokáig spórolunk a pénzünkkel, akkor esetleg az életkorunk nem teszi lehetővé a gyermekvállalást, és a tervezett egy-két utód helyett csak egy vagy egy sem lesz? Biztos, hogy a földi gazdagságra kell berendezkednünk?

Természetesen a mai munkaerőpiacon a pozitívan gondolkodók részére is tartogatnak meglepetéseket. A fiatal asszonyokkal gyakran megesik, hogy felvételi beszélgetések alkalmával kérdésként merül fel, hogy hány gyermeket szeretne szülni és mikor. Sajnos, nem egyszer az őszinte válaszok a végső elbírálásnál negatív tényezőként jelennek meg. Szülés után sem könnyű visszatérniük régi helyükre, hisz már nem úgy néznek rájuk mint munkaerőre, hanem mint lehetséges munkaerő kiesésre, mivel bármelyik pillanatban megbetegedhet a gyermeke. A mai karrier központú, mobil munkahelyek teljes embert követelnek nem egyszer kötelező túlórával együtt. Ezt nagyon nehéz a mai szülőknél bevállalniuk, hisz a megélhetéshez fontos lenne a biztos munkahely, de a gyerekek mellől mégsem vehetjük el őket.

Egyre gyakrabban hallani a „*gyerekbarát*” munkahelyekről, ahová a szülés után az édesanyák biztosan visszamehetnek, a gyermek elhelyezését a munkáltató a munkaidő

alatt átvállalja. De vajon, miért nem érdeke ez az összes munkáltatónak? Miért csak elszórva találni ilyen jellegű munkalehetőséget?

Egy biztos, ha rábízzuk magunkat Istenre, a családon belül betöltjük szerepünket (férfi és nő, apa és anya), és a feladatokat kellőképpen felosztjuk egymás közt, akkor mindenkinek jut ideje a munkára és a családra egyaránt. Munkahelyválasztásnál nem a karrier, a gyors előremenetel lesz a fontos, hanem a biztos, nyugodt munkahely.

Ha ezt a vonalat követjük, akkor valószínű, hogy nem egy-két gyereken kell gondolkoznunk, hanem bátran vállalhatjuk a nagycsaládosok táborát.

Pozitív hozzáállásunk esetén bízzunk benne, hogy a kutató intézetek pár éven belül újra arról tudnak számot adni, hogy Magyarország lakossága 10 millió felett van, és ez évről évre emelkedik.

Ima Szent Józsefhez

Hozzád folyamodunk szorongatásunkban, Szent József, s miután jegyesednek, a Szent Szűznek oltalmáért könyörögtünk, pártfogásodat is bizalommal kérjük. Arra a szent szeretetre, amely téged a Boldogságos Szűzanyához fűzött és az atyai gyengédségre, amellyel a gyermek Jézust szívedre ölelted, alázatosan kérünk, tekints kegyesen az örökségre, amelyet Jézus Krisztus saját vére árán szerzett, és imádságos pártfogásoddal légy segítségünkre szükségünkben.

Oltalmazd Jézus Krisztusnak választott népét te, a Szent Családnak leg gondosabb őre. Távolítsd el tőlünk, kegyes atya, a tévelyésnek és romlottságnak minden nyavalyáját. Támogass bennünket a sötétség hatalmával való küzdelmünkben. S miként egykor a kised Jézust a legnagyobb veszedelemből kiragadtad, úgy őrizd most Isten Szent Egyházát az ellenséges cselszövésektől és minden bajtól.

Mindannyiunkat végy pártfogásodba, hogy példádat követve és segítségedre támaszkodva szentül éljünk, jámborul haljunk meg, és az örök boldogságot elnyerjük. Ámen.

Imádkozzunk
a családunkért!

Családi délután Bucsután

Kiss Ágnes / Martinus

Nagybőjt negyedik vasárnapján rendezték meg a Letenyi Esperesi Kerület családi délutánját a Család Éve jegyében a sőjtöri plébániához tartozó Bucsuta községben. A kisgyermekes családok zsúfolásig megtöltötték a vasárnapi szentmisék helyszínéül is szolgáló kultúrtermet. Több mint százán hallgatták Kirner A. Zoltán becsehelyi plébános, kerületi esperes úr köszöntő szavait. A Kenyeres Elemér Általános Iskola énekkara dalsokkal kedveskedett a megjelent családoknak, akik szinte kizárólag a becsehelyi és a sőjtöri plébánia falvaiból érkeztek. Ezután a gyerekek csoportos foglalkozásokon vettek részt, a felnőttek pedig dr. Marx Gyula és felesége előadását hallgatták meg. Utána az érdeklődők megtekintették a község helytörténeti kiállítását.

Családok keresztútja Szőlősbén

Lendli Erzsébet / Martinus

A Család Évét hirdetett meg 2011-re a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia. Ennek jegyében több mint félszázan járták együtt Krisztus szenvedésének útját a szőlősi Jézus Szíve-templomban április 4-én. A Brenner János Általános Iskola 1. osztályos tanulói és családtagjaik követték lelkiekben Krisztus útját a Golgotáig. Az egyes stációknál a szülők olvasták az elmélkedéseket, amelyekre gyermekeik tiszta, imádságos hangja volt a válasz. Minden családnak, családtagnak is van saját keresztje. Merjük-e felvenni és egymásért hordozni? Megértjük-e, hogy egymás nélkül nem jutunk tovább? A Család Éve lehetőséget ad, hogy ilyen és ezekhez hasonló kérdésekkel is mélyebben foglalkozunk. A lelki vezetést Fekete Szabolcs Benedek plébános atya vállalta.

Szombathely város nagybőjti lelkigyakorlata

Salamon Viktória / Martinus

A szombathelyi hívek nagybőjti lelkigyakorlatát április 7. és 9. között dr. Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora vezette a Székesegyházban. A lelkigyakorlatos atya első este a lelkek Isten iránti szomjúságáról, második este a kereszt misztériumáról, harmadik alkalommal pedig a szenvedésből, áldozatból születő új életéről beszélt. Kránitz Mihály a lelkigyakorlat második estéjén, a szentmise után a családcsoporthoz tagjaival, illetve a szentmisén résztvevő házaspárokkal találkozott. Szombaton délelőtt az általános iskolák felső tagozatos hittanosaival beszélgetett, segítve őket a húsvéti szentgyónásukra való felkészülésben, délután pedig a plébánia ifjúsági csoportjának tagjai jöttek a Madonna-kápolnába elmélkedésre.

A gércei plébánia Panágia Kórusa

Bödi Gábor / Martinus

Több mint három év „kántorbőjt” után 2010 októberében a celldömlök-alsósági illetőségű Fábrián Gábor karnagy vállalta plébániánk kántori szolgálatát. Zenei tudása és karvezetési gyakorlata folytán szándéka már a kezdetektől találkozott Inzsöl Richárd plébános elképzelésével, hogy egyházi kórust, szkolát hozzanak létre a plébánia jó hangú híveiből. Templomi hirdetésben, személyes megszólításokon keresztül toborozták a kórustagokat, majd tavaly novemberben meg is tartottuk az első énekpróbákat. Mindezt megelőzte az, hogy az elmúlt három évben a szentmisék, szertartások alkalmával sok mindent

megismerhettünk a gregorián- és többszólamú-, valamint – az ökumenizmus jegyében – a taizé-i és görögkeleti ortodox énekekről. Egyházi kórusunk megalakítását, a liturgia szebbé tételét segítette az is, hogy egy éven belül teljes felújításra kerültek a vásárosmiskei és gércei templomok orgonái, és befejezéséhez közeledik a sitkei orgona renovalása is. Péntek esténként a gércei plébánián gyűlünk össze szinte minden községből az énekkari próbákra, és töltünk el két órát énektanulással, gyakorlással. A kórus tagjai között fiatalok és idősek egyaránt vannak, de a helyi iskola igazgatója és a vásárosmiskei Levendula-ház több foglalkoztatottja is eljár a próbákra. Kórusunk neve a görög pan-egész és hagia-szent szavakból tevődik össze, és magyarra legszentebbnek vagy egészen szentnek fordíthatjuk.

Az egyházmegyei hittanverseny döntője

Németh Erika / Martinus

Az egyházmegyei hittanverseny döntőjét április 2-án rendezték meg a Brenner János Általános Iskola Hollán Ernő utcai épületében. Az esperesi kerületekből korosztályonként 2-2 csapat jutott a döntőbe. A Család Évében a szentírási családok történetei és példája, a szentek életpéldái, liturgikus feladatok, a parancsolatokról és a szentségekről szerzett ismeretek, valamint irodalmi feladatok kapcsán mérték össze tudásukat a versenyzők. Az eredményhirdetésre a Brenner János Kollégium dísztermében került sor, amelyet zenei bemutatóval és a családról szóló versekkel nyitottunk meg. Ezt követően dr. Veres András megyéspüspök úr szólott a jelenlévőkhöz, kifejezve örömét az esperesi kerületekben megrendezett versenyek és a résztvevők lelkesedése miatt.

Emléktábla Finta Sándor költő-igazgatónak

Nagylaki András / Martinus

A Brenner iskola Hollán Ernő utcai épületében, kisdíjak jelenlétében emlékeztek április 14-én az iskola egykori neves igazgatójára, a tanítóra és költőre, Finta Sándorra. Az egykori igazgató unokái mellett a megye, a város és az egyházmegye vezetői és képviselői is részt vettek a megemlékezésen. Englert Zsolt igazgató megemlékező beszéde után ének, majd a költő-tanító versei hangzottak el. Az élő leszármazottak közül dr. Császár Tamás és Császár Ernő emlékeztek meg Finta Sándorról, a nagyapáról. Az ünnepség zárásaként az iskola bejárata mellett dr. Császár Tamás leleplezte a család kezdeményezésére a Szabolcs Péter zalaegerszegi szobrászművész által készített emléktáblát, amit dr. Veres András megyéspüspök úr áldott meg.

RÖVID HÍREK

Petrás Mária moldvai csángó keramikusszobrász munkásságába engedett betekintést a halastói kultúrházban április 2-án nyílt, *Mária erejével* című kiállítás. A település a Keresztény Vándorkiállítás egyik állomásként fogadta a moldvai Diószézen született, ma Pomázon élő művésznőt és alkotásait. A lenyűgözően szép kerámiák a Szűzanyát, bibliai eseményeket és magyar szenteket ábrázolnak. A moldvai szülőföld ősi megszólításában becézett „Babba Máriaék” gömbölyded asszonyi karaktere a felmagasztosult Istenszülőt jeleníti meg.

Brenner József egyházmegyei spirituális április 4-én szentmise keretében áldotta meg a Brenner János Kollégium „nagy kápolnájában” elkészült új keresztutat, amelyet Tóth Mária Mercédesz nővér ajándékozott az intézménynek. Mercédesz nővér az elmúlt években a zalaegerszegi zárda kápolnába készíttetett egy csodálatos keresztutat, amelyről művészi fotók is készültek. Ezek a képek lettek a kápolnába illően bekeretezve.

A Szombathelyi Egyházmegye családpsztorációs bizottságának szervezésében április 2-án került sor az egyházmegyében működő családközösségek imanapjára a Mindszenty iskolában. A közösségi alkalmat Bokor Zoltán atya Család, családközösség, egyházközösség, valamint Imaalkalmak a családban című előadásai színesítették. Helyi fiatalokból verbuválódott csapat vezetésével taizé-i imaórára is sor került, majd szentmisével zárult a program.

A novai Nagyboldogasszony Plébánia megjelent az Interneten. Az oldal indításának ötlete már az elmúlt év nyarán megfogalmazódott Tóth Tibor plébános és Szili Ernő kántor részéről. A plébánia internetes megjelenésének célja a plébánia értékeinek, a hozzá tartozó községek és templomok, miséző helyek bemutatása, továbbá a plébánia életébe való bepillantási lehetőség nyújtása a hívek és a külvilág részére. A honlap elérhetősége: www.novaiplebania.hu

A celledömölki Szent Benedek iskolában a nagybőjt alatt külön lelkinapon elmélkedtek a diákok és a pedagógusok Jézus szenvedéstörténetéről. Először a diákok lelkinapjára került sor, majd a pedagógusok lelki délutánja következett. A diákoknak atyák és szerzetesek előadásai segítettek elmélyülni nagybőjt titkaiban, a közös keresztútjárás pedig az együtt imádkozó közösség erejét mutatta meg a tanulóknak.

Szolgálatra szentelve – Egyházmegyénk leendő diakónusainak gondolatai

Évek óta nem volt rá példa, hogy a szombathelyi Székesegyházban egyszerre három diakónust szenteljenek. Idén azonban megtörik a jég. Ennek az öröndetes eseménynek kapcsán jövődő diakónusainkat arra kértük, mutassák be az egyházi rend szentségének ezt az első fokozatát.

Az Egyház szolgálatában

Molnár János

„A Szentlélektől eltelve fölnézett az égbe, látta az Isten dicsőségét és Jézust az Isten jobbján. Felkiáltott: Láttam a megnyílt eget, és az Emberfiát, ahogy az Isten jobbján áll!” (ApCsel 7,55)

Az egyházi rend szentségének diakónusi fokozata már az ősegyházban létező szolgálat, hiszen bibliai alapokon áll. Lényegi természete nagyon szépen kibontható a fenti idézetből. Ahogy minden hivatás, sőt XVI. Benedek pápa szavaival élve egész keresztény létünk abból fakad, hogy valamikor, valamilyen formában találkoztunk Krisztussal (vö. Deus caritas est enciklika, 1.). Szent István diakónus is, amikor élete nagy pillanatához, a vértanúsághoz érkezett el, abból tudott erőt meríteni, hogy látta azt, akinek szolgálatára életét szentelte. Ehhez az kellett, hogy a „Szentlélektől eltelve” éljen. A szentelés által minden diakónus olyan kegyelmeket kap, hogyha szíve rezdüléseire figyelmesen hallgat, akkor maga a Szentlélek mutatja meg, hogy mit és hogyan kell tennie. Az idei évben különös hangsúllyal kell tekintenünk a minket átformáló Lélekre, mivel éppen a pünkösöd utáni szombaton lesz a szentelés. Annak a fölszentelt szolgálattévőnek, aki hagyja, hogy Isten Lelke vezesse, nem szabad, hogy szeme megtapadjon a „földi dolgokon”. Sem a látott dolgok szépsége, sem az átéltek borzalmái nem szögezhetik szemünket a földre. Minden diakónus abból él, hogy nap mint nap „fölnéz az égbe”, s így kapcsolatban marad Jézussal. Mindezzel azonban még nem merül ki küldetése. Mikor ebből a föltekintésből erőt merít, és valamit megért Istenből, azt hirdetni kell. István diakónus is „fölkialtott”, hogy megossa mindenkivel azt, amiben része volt. Mindazt, amiben a diakónus részesül, azért kapja, hogy a hívek épülését szolgálja vele.

A liturgia szolgálatában

Németh Csaba

A liturgia és a diakónia már a kezdettől fogva összekapcsolódnak. Az Apostolok Cselekedetei hírül adja, hogy az apostolok nem tudták egyedül ellátni a szolgálatot az asztaloknál, és ezért, hogy az igeszolgálatot el ne hanyagolják, segítőköt igényeltek (ApCsel 6,2). Antiochiai Szent Ignác is azt mondja, hogy a diakónusok Jézus Krisztus szolgálatával vannak megbízva (Efezusiaknak írt levél 2,1). A diakónusoknak már ebben az időben fontos szerep jutott a liturgiában, szolgálatuk szorosán az oltárhoz kapcsolódott. Ők voltak a közvetítők az áldozatot bemutató főpap és a hívek között. Az ő feladatuk volt, hogy a hívőket illő módon az oltárhoz vezessék, hogy kéréseiket, felajánlásait az oltár elé vigyék, és ők segítettek a főpapnak az Eucharisztia kiosztásában is.

A II. Vatikáni Zsinat is hangsúlyozza, hogy a diakónus „nem a papságra, hanem a szolgálatra (ministerium)” szentelődik. A „szolgálattelre” szentelődés azt jelenti, hogy a diakónusnak különös módon feladata a keresztény diakónia. Hippolütosz egyházrendje pedig arról beszél, hogy a diakónusok gondoskodjanak a betegekről, és értesítsék erről a püspököt. Így ők a régi Egyházban a püspök megbízásából főként a szegénygondozás terhét viselték, a szegények táplálása hozzátartozott az istentisztelethez. Szolgálatuk központjában az oltár és a püspök állt. Elsősorban erre szentelődnek ma is, de szolgálatukhoz több minden hozzátartozik. A diakónus feladata, hogy ünnepélyesen kiszolgáltassa a keresztséget, őrizze és kiosssa az Eucharisztia, az Egyház nevében eskessen és megáldja a házassulókat, elvigye a szent útravalót a haldoklóknak, Szentírást olvasson a híveknek, oktassa és buzdítsa a népet, vezesse a hívek istentiszteletét és imádságát, kiszolgáltassa a szentelményeket és vezesse a temetés szertartását.

A szeretet szolgálatában

Óra Krisztián

A szeretetszolgálat – görög szóval a diakónia – az Ige szolgálata és a szentségek ünneplése mellett az Egyház lényegéhez tartozik. Az ősegyház az első diakónusok kiválasztásával megtette az első lépést ahhoz, hogy a felebaráti szeretet közösségi és rendezett szolgálata kialakuljon. A szegények és szenvedők gondozása – ahogy erről az Apostolok Cselekedetei tudósít – már kezdettől fogva hozzátartozott a római Egyházhoz. A 2. században a diakónusok nagy népszerűségnek örvendtek a hívek körében. A diakónus volt a püspök szíve, szeme és keze a közösségben. Ott voltak a hívek mellett, ismerték anyagi helyzetüket és figyelemmel kísérték lelkiállapotukat. Közvetítettek a pásztor és nyája között: tolmácsolták a püspök felé a közösség nehézségeit és problémáit. A diakónusok látogatták a betegeket, a szegényeket, különös gondot fordítottak az özvegyekre, az idősekre és az árvákra. A felmerülő ellentéteket igyekeztek elsimítani, és a közösség pénzét kezelték. Szent Lőrinc diakónus, aki a 3. században halt vértanúhalált, ragyogó megtestesítője a szeretetszolgálatnak. Lőrincre a római szegények gondozását bízta. Amikor az állami hatóságok letartóztatták püspökét és diakónustársait, időt hagytak neki arra, hogy összegyűjtse és kiszolgáltassa az Egyház kincseit. Lőrinc a birtokában lévő javakat a szegényeknek adta, és őket állította bírái elé, mint az Egyház igazi kincseit. Az Ige és az oltár szolgálata mellett a ma diakónusaira is a kicsinyek szolgálata vár. Feladatuk, hogy a szegényekben észreveggyék a ruhátlan és éhező Krisztust, valamint azt is, hogy magányos Urukat a betegekben, az elesettekben, a börtönben lévőkben meglátogassák és felkarolják. Oda kell ajándékozniuk magukat Krisztus, az Egyház és testvéreik szolgálatára. Ezt mindig éber és fáradhatatlan szívvel kell tenniük, hogy igaz lehessen rájuk a Mester szava: „Boldogok azok a szolgák, akiket uruk megérkezésekor ébren talál. Bizony, mondom nektek felövezzi magát, asztalhoz ülteti őket, és megy, hogy kiszolgáltassa őket” (Lk 12,37).

SZENT MÁRTON PÜSPÖK ÉLETE

Márton kéri Julianustól
a katonai szolgálatból való
felmentését

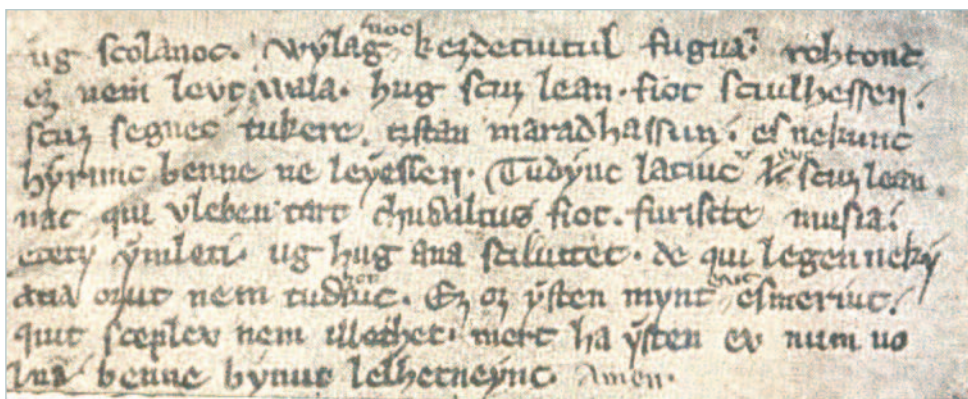
Egyházmegyénk szülöttének és védőszentjének életrajzát Sulpicius Severus (363 k. – 420 k.) írta meg „*Vita Martini*” (Szent Márton élete) címen. Rovatunkban ebből közlünk részleteket.

Ezen idő alatt a barbárok betörték Galliába. Julianus császár Vangion (Worms) városánál összehívta a hadseregét, és pénzadományt osztott ki a katonák között. Ilyenkor az volt a szokás, hogy egyenként hívták ki a katonákat. Mikor Márton került sorra, megfelelőnek látta a pillanatot, hogy elbocsátását kérje. Nem tartotta volna tisztességesnek, hogy elfogadjon az adományt, holott nem kíván harcolni. „Eddig neked szolgáltam – szólt a császárhoz – engedd meg, hogy most már Istennek katonáskodjam. Adományodat fogadjad el az, aki harcolni akar, én Krisztus katonája vagyok, ezért nekem már nem szabad harcolnom.” Mikor azonban a zsarnok meghallotta ezen szavakat, haragra lobbant, és azt állította, hogy Márton a másnapi harctól fél, nem pedig a vallása miatt vonakodik a küzdelemtől. Ő azonban rendíthetetlenül, sőt a neki felrótt félelem miatt még szilárdabban így szólt: „Ha elhatározásomat gyávaságnak és nem a hitemnek tulajdonítják, akkor holnap fegyvertelenül állok oda a sereg elé, és Jézus Urunk nevében, a kereszt jelével, pajzs és sisak nélkül bátran behatolok az ellenség sorai közé.” Ekkor fogságba vetették, hogy megtegye ígéretét: fegyvertelenül szálljon szembe a barbárokkal. Másnap azonban az ellenség, önmagát és minden felszerelését felajánlva, követek révén békét kért.

Ki kételkedhetnék, hogy ez igazában a szent ember győzelme volt, akit megóvott az ég attól, hogy fegyvertelenül küldjék a csatába. Bár a gondviselő Úr az ellenség kardjai és lándzsái között is meg tudta volna oltalmazni katonáját, mégis nehogy mások halálának a látványa elkésérítse a szentet, kimentette a küzdelem kényszeréből. Valóban, Krisztushoz ilyen győzelem illet a katonája kedvéért: vérontás nélkül megadásra kényszerítette az ellenséget, nehogy bárki is meghaljon.

© Stift Z. Angelico • www.angelico.hu

IRODALOM

A Königsbergi Töredék

Szauer Ágoston

Bár mindennap megkülönböztetett figyelmet érdemelnek, a hagyomány szerint májusban köszöntjük az édesanyákat, így a Szűzanya hónapja is e szép tavaszi időszak, Máriáé, akinek hangsúlyozottabb tisztelete – a lovagkor hölgyek iránti tiszteletével párhuzamosan – a középkorban alakult ki, ekkor emelkedett alakja a férfiként ábrázolt isteni személyek közelébe. A Szent Szűz kultuszának emléke megannyi Mária-himnusz ebből a korból.

E havi rovatunk irodalmi idézete egy fontos nyelvemlékként is számon tartott szövegből való, amelyet a Königsbergi Töredék és Szalagjai címen emleget az utókor. E 13-14. századi nyelvállapotot tükröző nyelvemlékünk olyan papírdarabokon maradt fenn, amelyeket nyersanyagként használtak fel egy kódex kötésére, megerősítésére, tehát nem sokra becsülték a rajta olvasható magyar sorokat. A Töredéket 1863-ban fedezték fel, Toldy Ferenc irodalomtörténész még abban az évben beszámolt róla. A Sza-

lagokat három évtizeddel később találta meg a königsbergi (később kalinyingrádi) egyetem könyvtárának igazgatója. A Töredéket ma a lengyelországi Torunban őrzik, a Szalagok ismeretlen helyen lap-pangnak, talán el is vesztek.

A párbeszédet és monológokat változó magyarszöveg középpontjában Mária áll. A legszebb rész a Töredék kilenc sora, amelyben a megszólalók a Szent Szűz istenanyaságán csodálkoznak, álmélgodnak azon, hogy Jézus éppoly anyai gondoskodást igényel, mint bármelyik embergyermek.

Idézzük tehát végezetül e mondatokat, amelyeket A. Molnár Ferenc írt át úgy, hogy nyelvezetük közelítsen a ma használatoshoz.

„Úgy szóltak: a világ kezdetétől fogva nem történt velünk meg ez, hogy szűz leány fiút szülhessen, szűzségnek példaképe tisztán maradjon, és mi erről ne kapjunk hírt. Tudjuk, látjuk, hogy ő szűz leány, aki ölében tart csodálatos fiút. Fűröszi, mosdatja, eteti, szoptatja, úgy, ahogy anyja a szülöttét; de hogy ki az atyja, azt nem tud(hat)juk. Ez az Isten, akit – ahogy ismerjük őt – nem illehet szégyenfolt, mert ha ő nem volna Isten, benne bűnt találhatnánk.”

Szabó Lőrinc: Az anyák

Csak egy voltak kivétel, az Anyák. Szentek és ápolónők: a csodát, a jelenést láttam bennük. A nagy odaadást, az aggodalmakat, a virrasztást, a könnyet, s mind, amit a nő szenved, ha otthon dolgozik, a gondviselést. Hogy testileg mi a férj, feleség s a család viszonya, nem sejtettem-kutattam. Valami, éreztem, előre elrendeli, ki hol álljon, mi legyen, öröme, bánata mennyi, milyen gyermeke, és ezen változtatni nem lehet. A férfi maga küzd ki szerepét, a nők az eleve-elrendelés: ők a béke, a jóság, puhaság a földön, a föltétlen szeretet... Anyám, nyujtsd felém öreg kezedet!

Példakép(p) fiataloknak – a madridi ifjúsági világtalálkozó kapcsán

Pados Katalin

A madridi ifjúsági világtalálkozó kapcsán a Szentatya, XVI. Benedek pápa a fiataloknak szánt levele első részében arra hívja meg őket, hogy a társadalom és az Egyház jövőjeként merjenek nagyot és újat alkotni. Nem szabad félniük álmaik megvalósításától, hiszen minden vágyuk forrásánál maga Jézus Krisztus áll: ő indítja őket útnak nap mint nap. Ez a „nagyot alkotás” sokszor vele ellentétben éppen az egyszerűségben mutatkozik meg: például hogy hétköznapjaikban tanúságot tesznek hitükről, példát mutatnak kortársaiknak, barátaiknak.

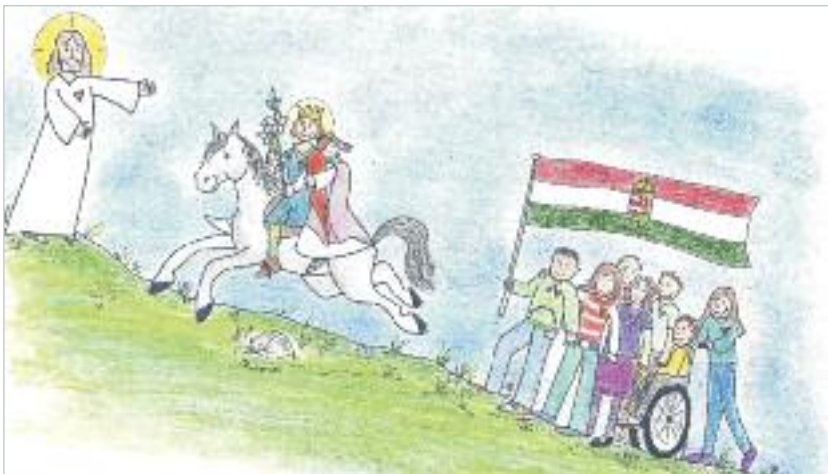
Ezt az utat követte a madridi találkozó egyik szentje, a spanyol származású Földműves Szent Izidor (1070-1130) is. A földművesek védőszentje, egyben Madrid városának patrónusa egyszerű, ám tartalmas életet élt: szegény napszámosként mindene a munka volt, de közben sokat elmélkedett, imádkozott cselédtársai gúnyolódásának céltáblájaként, ugyanakkor gazdája megbecsülését elnyerve. Sokszor a fiataloknak is hasonló problémákkal kell megküzdeniük: osztálytársak, haverok, barátok megvetésével, elutasításával találkozhatnak, ha vállalják hitüket. Bármennyire hívogató, ne álljatok be mögéjük a sorba,

inkább gondolatok arra, hogy Jézus fontos feladatot bízott rátok: erkölcsi kérdésekben, értékek terén kell példát mutatnotok a többieknek. Egy olyan világban, ahol nem könnyű szavakkal evangelizálni, a vallásos fiataloknak magatartásukkal kell megjeleníteniük Krisztust, cselekedeteiknek az ő tanításával kell harmóniában lenni. Ahogy a szentek – köztük Földműves Szent Izidor a napindító szentmiséken való rendszeres részvétellel, aktív imaéletével – úgy kellő alázattal ti is gyakoroljátok a hit megvallásának ilyen formáit.

A Szentatya így ír levelének első részében: „Nektek, fiataloknak, jogotok van ahhoz, hogy az előttetek élő nemzedékektől biztos pontokat

kapjatok döntéseitekhez és jövőtök felépítéséhez úgy, ahogy egy zsenge növénynek is szüksége van a megfelelő támaszra addig, amíg meg nem erősödnek a gyökerei, hogy aztán erős, gyümölcsöt hozó fává váljon.”

Egyik legrégebbi és legkedvesebb magyar szentünk, a tisztaság és önmegtartóztatás eszményét hirdető Szent Imre herceg (kb. 1007-1031) ilyen biztos pontot nyújt az ifjúság számára. Ő a házasság előtti tisztaságával, majd a házasságában is önként vállalt szüzességével hívta fel a figyelmet ennek az erénynek a fontosságára. Mint napjainkban oly sokan, ő is tele volt egészséges vágyakkal, kérdésekkel, kételyekkel. Ugyanakkor tudatos, a célt maga előtt tisztán látó, erős akaratú fiatalemberről beszélünk, akit Krisztus a veszprémi Szent György-kápolnában elhangzott jól ismert „Uram, add, hogy lássak!” felkiáltás után megerősített elhatározásában. Hozzá hasonlóan próbáljatok elkötelezett, tiszta szerelmi életet élni, a jó példát másoknak továbbadni! Mai hangos, tévutak sokaságát magában hordozó világunkban a tiszavirág életű sztárok helyett Szent Imréhez hasonló példaképek sokaságára van szükség! Rajtatok a sor!

Talán hallottatok már Pier Giorgio Frassatiról (1901-1925). Szent Imréhez hasonlóan ő is fiatalon halt meg. Csak míg Imre közel ezer éve, addig Pier Giorgio a 20. században vált élő példájává annak, hogyan lehet fiatal keresztényként hitelesen hívó életet élni. A jómódú olasz családból származó, újságíró végzettségű Pier Giorgio gyakran ment barátaival a hegyek közé, ahol kivételes jellemmé formálódott: megtanult uralkodni önmagán, és képes lett túllépni saját korlátain. Egész életében harcolt a szegénység ellen, segítette a nyomorban élőket. Nagyon sokat imádkozott, főleg a rózsafüzért, és mindig azt kérte barátaitól, hogy imádkozzanak egymásért. Megfogalmazódott benne a papi hivatás iránti vágy, de végül az elkötelezett világi életet választotta.

Személyiségével teljesen elmerült Isten titkában, elköteleződött felebarátai állandó szolgálatára. Nem élt sokat, mert a szegények gondozása közben megbetegedett gyermekbénulásban, és 24 éves korában meghalt.

„A mai kultúra a világ néhány részén, főleg nyugaton hajlik arra, hogy Istent kizárja, vagy a benne való hitet magánügynek, a társadalmi élet számára teljesen jelentéktelennek tekintse. Miközben azok az értékek, amelyekre a társadalom épül, az evangéliumból fakadnak. Ilyen az emberi méltóság, a szolidaritás, a munka és a család iránti érzék.” – írja XVI. Benedek pápa a madridi találkozóra készülő fiataloknak szóló levelében. Pier Giorgio rámutatott ezeknek az értékeknek a fontosságára, s azáltal, hogy hétköznapjait a legtermészetesebb módon hite mellett tanúságot téve élte, bebizonyította, hogy a vallás egyáltalán nem magánügy. Életében első pillantásra nincsen semmi rendkívüli. De talán éppen ebben rejlik életszentségének eredetisége, talán éppen ezért találjuk vonzónak. Tanúságot tett arról, hogy az életszentség mindenki számára elérhető. Érdemes ezen elgondolkodni.

Az Egyház számít a fiatalokra! Fordítsatok tekinteteket Krisztus felé, hogy megértsetek az isteni üzenet mélységét, és hogy erőt kapjatok a küldetéshez, amelyet az Úr bíz rátok a világban. Életeteket a reménységgel összekötve észre fogjátok venni mindennapjaitokban az Isten jelenlétét. A szentek életének fényében kell segítenetek egymást hitetek kinyilvánításában. Vegyetek részt az Egyház életében, amelynek szüksége van fiatalságotokra és dinamizmusotokra!

Az Egyház számít a fiatalokra! Fordítsatok tekinteteket Krisztus felé, hogy megértsetek az isteni üzenet mélységét, és hogy erőt kapjatok a küldetéshez, amelyet az Úr bíz rátok a világban. Életeteket a reménységgel összekötve észre fogjátok venni mindennapjaitokban az Isten jelenlétét. A szentek életének fényében kell segítenetek egymást hitetek kinyilvánításában. Vegyetek részt az Egyház életében, amelynek szüksége van fiatalságotokra és dinamizmusotokra!

Pier Giorgio Frassati

Via Sancti Martini

Szalai Áthila, Fotó: Gedeon Tamás

A Szent Márton szülővárosát és végső nyughelyét összekötő zarándokút Szombathely és a szlovéniai Mártonhely közti 125 km hosszú szakaszát 2006 őszén avatták fel. Az út ezen része a történelmi Szombathelyi Egyházmegye területén halad át, több helyet is érintve, amely őrzi a szent emlékét. Cikksorozatunkban az út bejárása során szerzett élményeinket szeretnénk megosztani az olvasókkal, remélve, hogy nyomunkban mások is útra kelnek.

A jáki templomot, gondolom, senkinek sem kell bemutatni. Országos hírvű Árpád-kori műemlékünk, egyike a legjobb állapotban megmaradt román stílusú építményeinknek. Egymaga megérdemelne több cikket is. Jáki nembeli Márton ispán telepítette

le itt a bencés szerzeteseket, hogy a család lelki üdvéért imádkozzanak és mutassák be a szentmisét. A Szent György tiszteletére szentelt háromhajós templom 1214 és 1256 között, több szakaszban épült. Különösen figyelemre méltó a bélietes nyugati kapu, fölötté félkörívben az apostolok szobraival. A déli kapu timpanonjában Isten Báránya ábrázolás látható. Belsejében korabeli freskók maradványain láthatjuk az alapítót és családját. Közeliében található a szintén XIII. századi négykaréjos Szent Jakab-kápolna, a falu egykori plébániatemploma, egyben az apostol sírjához tartó zarándokút egyik állomása.

Ják után az út nyugatnak veszi az irányt, majd a határt megközelítve a szentpéterfai erdőben délnek fordul. A határ közelségéből eredő hajdani elzártság zavartalan környezetet biztosított az élővilágnak, az erdei nyiladékokon gyakran kerül szem elé őz, szarvas és vaddisznó. Az erdő után a műúton gyalogolva érjük el Nagykölkedet. A falu neoro-

mán temploma 1896-ban épült. Az országúton haladva érünk át Harasztifaluba. Itt érdemes megtekinteni a volt iskolában berendezett helytörténeti gyűjteményt. A faluból szántóföldek között haladó földút vezet Körmentre.

A kisvárosnak a középkorban Szent Márton tiszteletére szentelt temploma és ágostonrendi kolostora is volt. Középkori eredetű a Szent Erzsébet tiszteletére épült, ma is álló templom, amely a barokk átalakítás ellenére is őrzi a gótikus jegyeket. Közeliében áll IV. Béla szobra, akitől Körment 1244-ben városi kiváltságait kapta. A város fő nevezetessége a Batthyány-kastély, benne helytörténetet és a család történetét bemutató kiállítással. A kastély udvarán látható a szegények orvosa, Boldog Batthyány-Strattman László szobra. A szemorvos és példás családapa életét bemutató kiállítást a plébániatemplom oratóriumában tekinthetjük meg.

Ki vagy, honnét származol?

Salamon Viktória

Az idei hittanverseny döntőjében, az akadémia verseny egyik állomásán váratlan kérdés lepte meg a 13-14 éves versenyzőket. A csapat mindhárom tagjának meg kellett mondania, mikor van a szüleik névnapja dátum szerint és születésnapja hónap-nap szerint, majd nehezítve a kérdést, tudni kellett (volna), hogy kik a szüleik védőszentjei.

A 17 versenyző csapat tagjai közül legtöbben hosszas töprengések után is csak közelítőleg tudtak válaszolni ezekre a kérdésekre.

Hogyan lehetséges ez? Hiszen 6-8 éves korukban az iskolai munkafüzetben is ki kellett tölteni a szüleikről szóló családi dátumokat. El lehet ezt felejteni? Ki mulasztott? Ezek szerint az adott napon fel sem köszöntik egymást? Nem mondják: „Isten éltesse!” Vagy nem ünneplik a családi évfordulókat? Vagy mivel legtöbb családnál összevonják az ünnepeket, emiatt a gyerek esetleg csak hónapra tudja megmondani a jeles dátumokat? Végül, nem imádkoznak azon a napon különösen is egymásért?

Azt gondolom, nemcsak a szüleink, hanem a nagyszüleink név- és születésnapjait is il-

lene ismerni. Illene tudni, hogy a szüleinknek, nagyszüleinknek hány testvére van, hol születtek és persze azt is, hogy most hol élnek. Egy kedves tanár ismerősöm mondása szerint: „*ha valaki nem tudja kik az ősei, elődei, elbitethetik vele, hogy semmirekellő, becstelen, dologtalan senkik voltak.*”

Sajnos a családok széthullásával a rokoni kapcsolatok is gyengülnek. A nevelőapa, a nevelőanya, a féltestvérek ünnepi dátumai, amelyeket persze szintén ismerni is megtartani illene, összekeverednek az „eredeti” családi ünnepnapokkal. De mégis kell tudnunk, kiktől származunk, kik az őseink, mivel foglalkozott az anyai, apai nagyapánk. A szülőnek, ezt a típusú ismeretet is tovább kell adnia gyermekeinek. Így az majd megkeresheti a származási helyét, körülnézhet azon a vidéken, ahol nagyszülei, dédszülei éltek. Eljutni a család múltjához azért is fontos, hogy a nagyobb család, a rokonság jobban megismerje, megértse, szeresse, számontartsa egymást.

A múlt ismerete a család összetartó erejét is növeli, de rádöbbsent a haza mibenlétére, és szeretetének értékére is.

HUMOR

– Hogy tanítja a varázsló úszni a pókot?
– Hókusz, pók ússz!

* * *

– Miért nincs bátya a vonaton?
– Mert a vonat nem vár...

* * *

– Mi van, ha a sündisznó nem megy iskolába?
– Sünnap.

KÖNYVAJÁNLÓ

Igéddelel éltess engem!

Martinus

H Horváth István Sándor plébános prédikációi 2010 decemberében jelentek meg könyv formában. A három kötet a 2008 és a 2010 közötti időszak, azaz egy teljes A-B-C liturgikus év ciklus vasárnapi és ünnepnapok elmékedéseit tartalmazza.

„Az apostoloknak egykor semmilyen eszközt nem volt szükségük, amikor missziós útra indultak, s egyedül az Úr szavát vitték magukkal, de nem mint tanult, hanem mint megélt igazságot.

Mára a szóbeli igehirdetés mellett komoly eszköztár áll rendelkezésére azoknak, akik a krisztusi tanítás továbbadásán fáradoznak, amelyeket érdemes kibaszni, miközben Istenre bízunk, hogy ezen eszközökön keresztül miként akar hatni az emberekre.

A gyűjtemény tanúságtétel kíván lenni arról, hogy bennem milyen nyomot hagyott az évek során Isten szavának olvasása és hirdetése. Reményeim szerint gondolatébresztő írások ezek, amelyek felkeltik a vágyat másokban is Isten szavának olvasására és Isten megtestesült Igéjével, Jézussal való személyes találkozásra. Ó hogy mindannyiunk szívében mély nyomot.” (Horváth István Sándor)

A három kötet 3800 Ft-os áron megrendelhető a 94/513-191-es telefonszámon, az info@martinuskido.hu e-mail címen és a www.martinuskido.hu webáruházban, de személyesen is megvásárolható a Püspöki Palota portáján.

Elmékedések vasár- és ünnepnapokra – A év

Horváth István Sándor
Igéddelel éltess
engem!

Elmékedések vasár- és ünnepnapokra – A év

Fókuszban – programok, események

május 17. (kedd)

18 óra KÉSZ Körmentendi Csoport – Dr. Rátkai László: „Az én békémet adom nektek” (Krisztusi szolgálat) című előadása (Körmentendi, Batthyány-kastély, színházterem aulája / Városi Kiállítóterem)

május 22. (vasárnap)

10 óra Bértmálás (Csörötnek, Örök Ige templom)

15 óra Bértmálás (Nyőgér, Szent Imre-templom)

május 28. (szombat)

10 óra Egyházmegyei családi majális (Szombathely-Olad)

10 óra Bértmálás (Répcelak, Szent István király templom)

május 29. (vasárnap)

10 óra Bértmálás (Egervölgy, Szent Mihály-templom)

15 óra Bértmálás (Csákánydoroszló, Nepomuki Szent János templom)

június 4 – 5. (szombat – vasárnap)

9 óra Fialat családok, gyermeket várók és tervezők életre nevelő szemináriuma (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

június 5. (vasárnap)

10 óra Bértmálás (Szentgotthárd, Nagyboldogasszony-templom)

15 óra Bértmálás (Győrvár, Árpád-házi Szent Erzsébet templom)

június 8 – 10. (szerda – péntek)

18 óra Házaspárok lelki gyakorlatok gyermekfelügyelettel a Martineumban (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

június 10. (péntek)

13 óra Ministráns focikupa döntő (Csesztreg)

június 12. (vasárnap)

15 óra Bértmálás (Kőszeg, Jézus Szíve templom)

június 13. (hétfő)

10 óra Bértmálás (Sárvár, Szent Miklós-templom)

15 óra Bértmálás (Gyöngyösfalu, Szent Márton-templom)

június 14. (kedd)

19 óra Püspöki szentmise a Székesegyház felszentelésének 197. évfordulóján (Szombathely, Székesegyház)

A SZENTATYA IMASZÁNDÉKAI
MÁJUS HÓNAP

Általános szándék (Tájékoztatói eszközök)

Hogy mindazok, akik a tájékoztatás eszközeinek világában tevékenykednek, tartsák mindig tiszteltben az igazságot, az összetartást és minden személy méltóságát.

Missziós szándék (Kína egyháza)

Hogy az Úr adja meg a kínai egyháznak, hogy az evangéliumhoz való hűségben kitartson, és növekedjék az egységben.

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Főszerkesztő: Ipacs Bence

Főszerkesztő-helyettes: Teklits Tamás

Szerkesztők: Déri Péter, Horváth István Sándor,
H. Pezenhófer Brigitta, Mátyás Zsófia,
Salamon Viktória

Nyomdai kivitelezés:

Print Invest Magyarország Kft.
(9027 Győr, Alalfa u. 13.)

Felelős vezető:

Ványik László ügyvezető igazgató

Megrendelés száma: 91891

2011. április

Kiadó: Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó

9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.,

Telefon: 94/513-191,

E-mail: info@martinuskido.hu,

Internet: www.martinuskido.hu

Felelős kiadó: Teklits Tamás igazgató

ISSN 2060-145X

Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.